

Norma de protectie radiologica - Procedura de desemnare a intreprinderilor externe

CAPITOLUL I

Cerinte generale

Scop

Art. 1. - (1) Prezenta norma stabileste cerintele privind protectia la radiatii a lucratorilor externi si cerinte de eliberarea Certificatului de desemnare pentru executarea de servicii de catre intreprinderile externe in zonele controlata si/sau supravegheata radiologic a unei intreprinderi operatoare. Serviciile executate sunt fie practici autorizate de *CNCAN* fie activitati care nu intra sub regimul de autorizare al *CNCAN*.

(2) Prezenta norma completeaza prevederile Normelor privind cerintele de baza de securitate radiologica, aprobate prin ordinul presedintelui Comisiei Nationale pentru Controlul Activitatilor Nucleare, aprobate prin Ordinul ministrului sanatatii, al ministrului educatiei nationale si al presedintelui Comisiei Nationale pentru Controlul Activitatilor Nucleare nr. 752/3.978/136/ 2018 si publicate in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I nr. 517 bis din 25.06.2018.

Domeniul de aplicare

Art. 2. – Prezenta norma se aplica lucratorilor externi si intreprinderilor externe si operatoare care presteaza servicii catre o intreprindere operatoare, care constau fie o practica autorizata *CNCAN*, fie *activitati neautorizabile CNCAN*, in zona controlata radiologic si/sau supravegheata radiologic a unei intreprinderi operatoare.

Definitii

Art. 3. - In scopul aplicarii prezentelor norme, pe lânga termenii definiti in Legea nr. 111/1996, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare si in Normele privind cerintele de baza de securitate radiologica, aprobate prin ordinul presedintelui Comisiei Nationale pentru Controlul Activitatilor Nucleare aprobate prin Ordinul ministrului sanatatii, al ministrului educatiei nationale si al presedintelui Comisiei Nationale pentru Controlul Activitatilor Nucleare nr. 752/3.978/136/ 2018 si publicate in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I nr. 517 bis din 25.06.2018 sunt definiti urmatoorii termeni si urmatoarele expresii:

- a) *activitate/activitati neautorizabile CNCAN* - in sensul prezentei norme reprezinta lucrare/lucrari executata/executate de catre o intreprindere externa, activitate care nu se supune regimului de autorizare al *CNCAN*, care se desfasoara in zona controlata radiologic si/sau supravegheata radiologic a unei intreprinderi operatoare.

- b) *certificat de desemnare* - documentul emis de catre CNCAN unei intreprinderi externe, prin care aceasta poate desfasura fie o practica autorizata CNCAN fie o *activitate neautorizabila* CNCAN in zona controlata radiologic si/sau supravegheata radiologic a unei intreprinderi operatoare.
- c) *carnet/ fisa/pasaport de supraveghere dozimetrica* - este documentul in care sunt inregistrate, de catre responsabilul cu protectia radiologica al intreprinderii externe/ operatoare, dupa caz, dozele permise in urma expunerii la radiatii – interna, externa sau ambele - de catre lucratorii externi care au desfasurat fie o practica fie *activitati neautorizabile* CNCAN in zona controlata/ supravegheata radiologic a unei intreprinderi externe.
- d) *desemnare* - procesul din cadrul regimului de control, dar care nu necesita inregistrare sau autorizare, in urma caruia CNCAN aproba, prin emiterea documentului numit Certificat de desemnare, desfasurarea unei practici autorizata si/ sau a unei/ unor activitati *neautorizabile* CNCAN in zona controlata si/sau supravegheata radiologic a unei intreprinderi operatoare.

Desemnarea se face in urma intrunirii de catre intreprinderea externa si intreprinderii operatoare a cerintelor privind protectia radiologica a lucratorilor expusi profesional, cerinte specificate in prezenta reglementare.

Orice intreprindere externa desemnata sa desfasoare fie o practica, fie activitati neautorizabile CNCAN in zona controlata radiologic si / sau supravegheata radiologic a unei intreprinderi operatoare se supune regimului de control al CNCAN.

- e) *intreprindere externa* - intreprinderea externa este o persoana juridica de drept privat , care desfasoara, in zonele controlate radiologic si supravegheate radiologic ale unei intreprinderi operatoare fie o practica autorizata CNCAN fie *activitati neautorizabile* CNCAN.
- f) *intreprindere operatoare* - persoana juridica care, conform prevederilor Legii nr. 111/1996 privind desfasurarea in siguranta a activitatilor nucleare, republicata, este responsabila pentru asigurarea protectiei radiologice a personalului lucrator, a lucratorilor externi care isi desfasoara activitatea in zona controlata radiologic si zona supravegheata radiologic.
- g) *lucrator extern* - orice lucrator expus profesional care este angajat de catre intreprinderea externa si care desfasoara fie o practica, fie *activitati neautorizate* CNCAN in zona controlata/supravegheata radiologic a unei intreprinderi operatoare; in aceasta categorie sunt inclusi si ucenicii si studentii.

- h) *notificare* - transmiterea de informatii catre CNCAN printr-un formular de catre o intreprindere externa; informatiile sunt specificate in Anexa 1 a prezentei norme.
- i) *practica* - este o activitate umana care poate conduce la cresterea expunerii la radiatii, a lucratorilor sau persoanelor din populatie, expunerea fiind cauzata de o sursa de radiatii si care este gestionata ca situatie de expunere planificata. Orice practica se supune regimului de autorizare si control al CNCAN; pe parcursul prezentei norme se va folosi termenul *practica*.
- j) *sursa de radiatii* - reprezinta o entitate care poate cauza expunerea la radiatii ionizante pentru lucratorii expusi profesional si populatie, datorita emisiei de radiatiilor ionizante, expunerea la radiatii ionizante poate fi datorata si inclusiv de eliberari de materiale radioactive in mediu.

Prin sursa de radiatii se intelege atât o instalatie nucleara/ radiologica, o procedura medicala dar si o sursa fizica, care prezinta procesul de dezintegrare radioactiva cu emisia de radiatii ionizante si care produc fenomenul de expunere a lucratorilor si populatiei.

- k) *serviciu/ servicii* - una sau mai multe activitati oferite de catre o parte - care este specializata din punct de vedere tehnic pentru acel tip de activitate - in sensul prezentei norme intreprindere externa, altei parti la solicitarea acesteia – in sensul prezentei norme intreprindere operatoare - care se finalizeaza prin obtinerea unui beneficiu; pentru prestarea acestor servicii beneficiarul serviciului nu poate sau nu doreste sa le presteze el insusi.

Serviciu/ servicii prestate catre o intreprindere operatoare, in sensul prezentei norme, inseamna desfasurarea fie a unei practici autorizata CNCAN fie *activitati neautorizabile* CNCAN.

CAPITOLUL II

Cerinte privind desemnarea unei intreprinderi externe

1. Notificarea

Art.4. – (1) Orice intreprindere externa care intentioneaza sa desfasoare o practica sau *activitati neautorizabile* CNCAN in zona controlata radiologic si/ sau zona supravegheata radiologic a unei intreprinderi operatoare trebuie sa notifice aceasta la CNCAN, prin completarea formularului dat in Anexa 1.

(2) Intreprinderea externa trebuie sa faca notificarea practicii si sau a activitatilor *neautorizabile* CNCAN cu cel putin doua saptamâni inainte de inceperea activitatilor la intreprinderea operatoare.

(3) Notificarea la CNCAN este obligatorie și pentru întreprinderile externe cu sediul în afara României, Notificarea poate fi făcută, în numele întreprinderii externe, fie de către întreprinderea operatoare la care se vor desfășura lucrările fie de către o firmă reprezentantă a firmei cu sediul în afara țării.

(4) CNCAN va răspunde printr-o adresă scrisă întreprinderii externe care a făcut notificare în termen de cel mult 30 de zile prin care, după cum este prevăzut la art. 5, cu specificarea necesității sau nu a obținerii Certificatului de desemnare și documentația necesară eliberării acestuia în cazul în care obținerea Certificatului de desemnare este necesară;

(5) Orice modificare care se dorește a fi făcută fie înainte de emiterea Certificatului de desemnare sau după acordarea Certificatului de desemnare, întreprinderea externă are obligația de a notifica din nou CNCAN. În acest scop notificarea se face prin completarea altui formular, așa cum este declarat în Anexa nr.1.

(6) CNCAN va modifica Certificatul de desemnare iar dacă acesta a fost deja emis anterior notificării noul Certificat de desemnare va păstra același număr, dar revizuit.

(7) În vederea prelungirii termenului de valabilitate al Certificatului de desemnare, cu cel puțin două săptămâni înainte de încetarea termenului de valabilitate, întreprinderea externă va transmite la CNCAN o notificare prin completarea formularului, așa cum este declarat în Anexa nr.1

2. Protecția radiologică la radiații a lucrătorilor externi

Art. 5. - Pentru stabilirea cerințelor de protecție radiologică a lucrătorilor externi, în prezenta normă, se disting următoarele cazuri :

- a) întreprinderea externă detine autorizație pentru efectuarea unei practici și notifică intenția de a desfășura acea practică în zona controlată radiologic a întreprinderii operatoare.
- b) întreprinderea externă detine autorizație CNCAN pentru efectuarea unei practici și notifică intenția de a desfășura alta practică în zona controlată radiologic a întreprinderii operatoare.
- c) întreprinderea externă notifică intenția de a desfășura una sau mai multe *activități neautorizate* CNCAN în zona controlată radiologic și/sau supravegheată radiologic a întreprinderii operatoare.
- d) întreprinderi externe cu sediul în afara României care notifică intenția de a desfășura fie o practică fie o activitate neautorizabilă.

Art. 6. – Responsabilitatile intreprinderii externe, intreprinderii operatoare si a lucratorilor externi privind protectia radiologica, conform prevederii Art.5 de mai sus, sunt date in Anexa nr. 2 a prezentei norme.

Art. 7. Cerintele privind protectia radiologica a lucratorilor externi care lucreaza in zona controlata radiologic si/sau in zona supravegheata radiologic sunt detaliate in anexa 2.

3. Cerinte pentru obtinerea Certificatului de desemnare si a carnetelor individuale de supraveghere dozimetrica

Art. 8. – In vederea obtinerii Certificatului de desemnare si a carnetelor individuale de supraveghere dozimetrica, intreprinderea externa va intocmi un dosar care va contine urmatoarele documente si informatii :

a) o declaratie scrisa, pe propria raspundere, a reprezentantului legal al intreprinderii externe din care sa rezulte ca pe parcursul executarii *activitatilor neautorizabile CNCAN* sau a practicii in zona controlata radiologic si/ sau supravegheata radiologic a intreprinderii operatoare sunt indeplinite si respectate, toate prevederile, din prezenta norma, referitoare la protectia radiologica a propriilor lucratori.

b) copie a contractului de prestari servicii incheiat intre cele doua parti - intreprinderea externa si intreprinderea operatoare;

c) copie a contractului incheiat de prestari servicii dintre intreprinderea externa si un laborator de dozimetrie individuala desemnat de CNCAN;

d) o declaratie scrisa, pe propria raspundere, a intreprinderii operatoare, prin care isi ia angajamentul sa asigure protectia radiologica lucratorilor externi in acelasi mod in care o asigura si propriilor lucratori.

e) copie a Certificatului de inregistrare al societatii comerciale la Oficiul Registrului Comertului;

f) in vederea eliberarii carnetelor de monitorizare dozimetrica, intreprinderile externe care desfasoara activitati neautorizabile CNCAN transmit :

- lista lucratorilor cu numele si prenumele fiecarui lucrator, cod numeric personal, data si locul nasterii, categoria de expus profesional in care a fost incadrat fiecare lucrator, locul unde isi va desfasura activitatea : zona controlata radiologic, supravegheata radiologic sau ambele;

- copie a avizului medical eliberat de medicul abilitat de medicina muncii din care sa rezulte ca lucratorii externi sunt apti pentru lucrul in câmpuri de radiatii ionizante;

f) numele si prenumele persoanei responsabile cu protectia radiologica a lucratorilor externi, aceasta cerinta este numai pentru intreprinderile externe care desfasoara o practica in zona controlata a unei intreprinderi operatoare;

g) litera f) este aplicabila si pentru intreprinderile externe cu sediul in afara tarii care desfasoara o practica;

h) pentru intreprinderile externe care desfasoara activitati neautorizabile CNCAN, trebuie depusa la dosar o procedura simpla privind inregistrarea, arhivarea buletinelor de masura emise de catre laboratorul dozimetric si raportarea catre proprii lucratori a valorii dozelor rezultate in urma monitorizarii individuale a expunerii la radiatii;

i) pentru intreprinderile externe care desfasoara activitati neautorizabile CNCAN va fi depusa la dosar o decizie prin care este desemnata o persoana, cu numele si prenumele persoanei, care va fi responsabila cu indeplinirea cerintei prevazuta la punctul h) de mai sus;

j) dovada de plata a taxei si tarifului aferent pentru eliberarea Certificatului de desemnare si a carnetelor de supraveghere dozimetrica individuala, in conformitate cu Regulamentul privind taxele si tarifele pentru autorizarea si controlul activitatilor nucleare. Valoarea taxei si tarifului se vor lua ca si la fostul Certificat de acceptare.

k) dovada de achitare a taxei si tarifului pentru eliberarea carnetului, in conformitate cu Regulamentul privind taxele si tarifele pentru autorizarea si controlul activitatilor nucleare, daca este cazul.

Art. 9. - In cazul intreprinderilor externe autorizate/ inregistrate CNCAN se anexeaza notificarii copia autorizatiei/certificatului de inregistrare eliberat pentru desfasurarea practicii.

Art. 10.- In cazul in care documentatia nu este completa, CNCAN va solicita intreprinderii externe, cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de 30 de zile de la data primirii documentatiei, printr-o adresa, completarile necesare. Intreprinderea externa va trebui sa trimita completarile solicitate de catre CNCAN, in termen de cel mult 30 de zile de la data primirii adresei de completare a documentatiei.

Art. 11. - Documentatia pe baza careia s-a realizat desemnarea intreprinderii externe face parte integranta din certificatul de desemnare; modificarea unilaterala a acesteia de catre solicitant este interzisa si conduce la anularea certificatului.

4. Desemnarea responsabilului cu protectia radiologica

Art.12. - Intreprinderile externe care desfasoara *activitati neautorizabile* CNCAN in zona supravegheata radiologic a intreprinderii operatoare, nu trebuie sa desemneze un responsabil cu

protectia radiologica. In acest caz protectia radiologica a lucratorilor externi este asigurata permanent de catre responsabilul cu protectia radiologica a intreprinderii operatoare.

Art.13. – (1) Intreprinderile externe care desfasoara o practica autorizata CNCAN vor desemna un responsabil cu protectia radiologica care poate fi fie responsabilul cu protectia radiologica deja desemnat, fie o alta persoana, dar care obligatoriu detine permis de exercitare nivel II.

Art. 14. - Responsabilul cu protectia radiologica trebuie sa respecte prevederile Art. din Anexa 2.

5. Limite de doza

Art. 15. – (1) Toti lucratorii externi care au fost clasificati ca expusi profesional si care desfasoara *activitati neautorizate* CNCAN in zona controlata/supravegheata radiologic a intreprinderii operatoare nu vor depasi urmatoarele valori de doza, luându-se in calcul si expunerea potentiala:

- doza efectiva – cel mult 6 mSv;
- doza echivalenta pentru cristalin – cel mult 15 mSv;
- doza echivalenta pentru extremitati – cel mult 150 mSv;
- doza echivalenta pentru piele este – cel mult 150 mSv, calculata ca medie pentru orice suprafata de 1 cm², indiferent de suprafata expusa.

(2) Limitele de doza prevazute la art.15 alin (1) se aplica pe o perioada de 1 an.

(3) Pentru lucratorii expusi profesional care desfasoara practici in zona controlata a intreprinderilor operatoare limitele de doza aplicabile sunt in functie de categoria de expus profesional in care a fost incadrat, conform prevederilor Art. 53 sau Art.101 b) din Norme privind cerintele de baza de securitate radiologica.

CAPITOLUL III

5. Eliberarea Certificatului de desemnare

Art.16. - (1) Pentru intreprinderile externe care se incadreaza la Art. 5 punctul a.) CNCAN nu va emite Certificat de desemnare. Intreprinderea externa este luata in evidenta CNCAN si se va supune numai regimului de control in vederea indeplinirii cerintelor de protectie radiologica a lucratorilor externi.

Art.17. - Pentru intreprinderile externe care se incadreaza la art.5 punctul b.) se disting cazurile:

a) daca intreprinderea externa desfasoara o alta practica in zona controlata radiologic a intreprinderii operatoare, pe o perioada nu mai mare de 6 luni, responsabilul cu protectia radiologica are permis nivel II care acopera si domeniul si specialitatea pentru practica

desfasurata in zona controlata a intreprinderii operatoare, cerintele de protectie radiologica pentru cele doua practici sunt relativ similare, atunci CNCAN va emite Certificatul de desemnare cu cerinte de protectie radiologica suplimentare, cerintele sunt in acord cu tipul practicii desfasurata, cu caracteristicile radiologice din zona controlata a intreprinderii operatoare si valorii constrângerii de doza pentru practica respectiva.

(1) Certificatul de desemnare se elibereaza fara a fi conditionat de modificarea limitelor autorizatiei deja detinuta si nici a permisului de exercitare nivel II a responsabilului cu protectia radiologica.

(2) Intreprinderea externa se va supune regimului de control in care CNCAN va verifica modul de indeplinire a cerintelor de protectie radiologica pentru lucratorii externi atât de catre intreprinderea operatoare, externa si insasi lucratorii externi expusi profesional.

b) daca intreprinderea externa desfasoara o alta practica in zona controlata radiologic a intreprinderii operatoare, pentru o perioada mai mare de 6 luni si responsabilul cu protectia radiologica are permis nivel II care nu acopera domeniul si specialitatea pentru practica desfasurata in zona controlata radiologica a intreprinderii operatoare si cerintele de protectie radiologica pentru cele doua practici nu sunt similare, atunci CNCAN va emite Certificatul de desemnare, cu cerinte de protectie radiologica specifice practicii si zonei controlate radiologic iar eliberarea va fi conditionata fie de modificarea limitelor autorizatiei deja detinute fie de eliberarea unei noi autorizatii pentru practica desfasurata, dupa caz.

Art.18.- (1) Pentru intreprinderile externe care se incadreaza la art. 5 punctul c) CNCAN elibereaza Certificat de desemnare, cu cerinte de protectie radiologica;

Art.19. – (1) Pentru intreprinderile externe care se incadreaza la art. 5 punctul d.) si efectueaza practici care sunt autorizate de catre organul de reglementare in domeniul nuclear din tara unde isi au sediul, atunci CNCAN elibereaza Certificat de desemnare.

(2) Supravegherea radiologica a lucratorilor in câmp de radiatii este asigurata permanent de catre responsabilul cu protectia radiologica al intreprinderii operatoare si propriul responsabil cu protectia radiologica.

6. Eliberarea si completarea carnetului de monitorizare dozimetrica

Art.20. - (1) Carnetul de monitorizare dozimetrica pentru lucratorii externi se elibereaza de catre CNCAN la solicitarea intreprinderii externe, care desfasoara *activitati neautorizabile* CNCAN, dupa completarea datelor personale ale lucratorului extern si a datelor referitoare la intreprinderea externa, transmise de aceasta;

(2) CNCAN va atribui fiecarui asemenea carnet un numar unic de identificare, care va fi notat pe coperta, impreuna cu data eliberarii carnetului.

(3) Intreprinderile externe care defasoara practici si lucratorii, care vor defasura lucrari in zona controlata/ supravegheata a unei intreprinderi externe, detin carnet de supraveghere dozimetrica individuala nu mai solicita eliberarea carnetului de la CNCAN.

Art.21. - Carnetul de monitorizare dozimetrica pentru lucratorii externi este un document personal, unic si netransmisibil.

Art.22.- Carnetul de monitorizare dozimetrica al lucratorilor externi are sapte parti, si cuprinde:

- a) date referitoare la identitatea lucratorului extern;
- b) date referitoare la intreprinderea externa;
- c) date referitoare la monitorizare radiologica a lucratorului extern, anterioare eliberarii carnetului de monitorizare radiologica si date referitoare la doza cumulata la parasirea intreprinderii externe;
- d) date necesare ce trebuie completate inaintea inceperii desfasurarii de activitati in zona controlata si in zona supravegheata de catre lucratorul extern;
- e) date necesare ce trebuie completate la sfârsitul anului calendaristic si la parasirea intreprinderii externe de catre lucratorul extern;
- f) date necesare ce trebuie completate la sfârsitul desfasurarii de activitati in zona controlata si in zona supravegheata a unei intreprinderi operatoare;
- g) date referitoare la expuneri potentiale sau de urgenta;

Art.23. – (1) Partea I a carnetului de monitorizare dozimetrica se completeaza de catre CNCAN dupa cum urmeaza:

- (a) Datele de identitatea lucratorului extern si cuprind: numele, prenumele, sexul, data nasterii si locul nasterii, codul numeric personal;
- (b) Datele de identificare a intreprinderii externa, la emiterea carnetului de monitorizare dozimetrica si ulterior se completeaza de catre fiecare intreprindere externa la inceperea activitatii si cuprind: denumirea, adresa si telefon al intreprinderii externe.

(2) Celelalte parti ale carnetului individual de supraveghere dozimetrica se completeaza de catre responsabilul cu protectia radiologica al intreprinderii externe sau operatoare, dupa caz.

Art.24. (1) Pentru întreprinderile externe care își au sediul în afara teritoriului României, iar legislația țării în care întreprinderea externă își are sediul, prevede completarea unor documente specifice de supraveghere radiologică, atunci întreprinderea externă împreună cu întreprinderea operatoare sunt responsabile de completarea acestor documente, conform prevederilor legislației din țara respectivă.

(2) În acest caz nu mai este necesară eliberarea carnetului de monitorizare dozimetrică.

7. Durata de valabilitate, modificări și prelungirea valabilității certificatului de desemnare

Art.25. Certificatul de desemnare este valabil pe durata de desfășurare a lucrărilor declarate de solicitant.

7.1. Modificarea Certificatului de desemnare

Art.26. (1) Orice modificare pe care solicitantul vrea să o aducă Certificatului de desemnare se notifică la CNCAN;

(2) întreprinderea externă va trimite documentația suport prevăzută la art. 24 numai în cazul în care se modifică, prin adăugare sau prin scoatere, *activitățile neautorizabile* CNCAN desfășurate în zona controlată radiologică a întreprinderii operatoare;

7.2. Prolungirea termenului de valabilitate

Art.27. (1) În cazul în care se solicită prelungirea termenului de valabilitate a Certificatului de desemnare, întreprinderea externă notifică acest lucru la CNCAN cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea certificatului existent. În acest scop se va completa formularul de notificare din anexa 1.

(2) notificarea va fi însoțită de o copie a contractului de prestări servicii, o copie după contractul cu un laborator de dozimetrie;

(3) În cazul expirării valabilității certificatului de desemnare, întreprinderea externă nu mai poate desfășura activități în zona controlată radiologică și/sau supravegheată radiologică a întreprinderii operatoare până la obținerea unui nou certificat.

7.3. Eliberarea unui nou carnet de monitorizare dozimetrică

Art. 28 – (1) CNCAN va elibera un alt carnet de monitorizare dozimetrică în cazul pierderii sau furtului carnetului de monitorizare dozimetrică deținut de lucrătorul extern.

(2) Lucrătorul extern trebuie să raporteze imediat, în data ce a constatat acest fapt, responsabilului cu protecția radiologică al întreprinderii externe sau persoanei desemnate cu păstrarea, arhivarea datelor.

(3) Intreprinderea externa va notifica acest fapt la CNCAN si va solicita eliberarea unui alt carnet de monitorizare dozimetrica;

(4) Eliberarea unui alt carnet de monitorizare dozimetrica se va face in conformitate cu prevederile Art. 8 litera f).

8. Dispozitii tranzitorii si finale

Art. 29. In cazul in care o intreprindere externa care desfasoara o practica sau o activitate neautorizabila CNCAN in zona controlata radiologic sau supravegheata radiologic a unei intreprinderi operatoare, doreste sa subcontracteze lucratori externi care isi desfasoara activitatea la alt angajator, care au statutul de lucratori expusi profesional, atunci intreprinderea operatoare si responsabilul cu protectia radiologica trebuie sa indeplineasca cerinte prevazute in anexa 2.

Art. 30. Certificatele de acceptare eliberate pâna la intrarea in vigoare a prezentei norme ramân valabile pâna la expirarea acestora.

Art. 31. Carnetele individuale de monitorizare dozimetrica eliberate pâna la intrarea in vigoare a prezentei norme ramân valabile pâna la expirarea acestora.

Art. 32. Anexele 1 si 2 fac parte integranta din prezenta norma.

Anexa nr. 1

Antetul intreprinderii externe

Denumirea persoanei legal constituite:

Sediul social:

Actul normativ in temeiul caruia este legal constituita:

Numar unic de inregistrare.....

Telefon: Fax: email.....

Numar de inregistrare/data:

NOTIFICARE

Catre,

Comisia Nationala pentru Controlul Activitatilor Nucleare

Bd. Libertatii nr. 14, Bucuresti, sectorul 5, C.P. 42-4

Domnule Presedinte

1. Va notificam ca SC..... cu sediul social: localitatea:,
sectorul/judetul:, strada:, nr.: ... Bl.....Sc.....Ap. ... , tel.: ...
..., fax: email.....

având (actul legal in temeiul caruia este legal constituita)

urmeaza sa desfasoare

- practica autorizata CNCAN

.....
.....

- sau activitatile neautorizabile CNCAN.....

.....
.....
in zona controlata si zona supravegheata a intreprinderii
operatorie.....in perioada.....

2. Persoana imputernicita sa reprezinte intreprinderea externa in relatia cu CNCAN : Numele: .
.....Prenume....., functia:

3. Tipul expunerii la radiatii: interna [], externa [], ambele []

4. Numarul de lucratori externi angajati in desfasurarea lucrarilor in zona supravegheata
radiologic a intreprinderilor operatorie, pentru care se solicita carnete individuale de
supraveghere dozimetrica

6. Numele persoanei responsabile cu protectia radiologica a lucrarilor externi:

Nume: Prenume :.....

NA

Nr. permis exercitare nivel II

.....Domeniul.....Specialitatea.....valabilitate.....

mijloacele prin care aceasta poate fi contactata: telefon: email:

NA

Anexa nr. 2

CERINTE PRIVIND PROTECTIA RADIOLOGICA A LUCRATORILOR EXTERNI

Responsabilitatile întreprinderii externe, întreprinderii operatoare, a responsabililor cu protecția radiologică și a lucrătorilor externi

Responsabilitatile întreprinderii externe privind protecția radiologică a lucrătorilor externi:

- a) să asigure informarea lucrătorilor externi, împreună cu întreprinderea operatoare, înainte de începerea lucrărilor în zona controlată și/sau supravegheată, cu privire la: tipul de radiații (α , β , γ , X, neutroni, etc.) și valori ale câmpurilor de radiații din zona controlată (debite de doză, valori ale contaminării fixate, puncte fierbinti, aerosoli radioactivi), radionuclizii specifici, caile de expunere, cai de acces, bariere fizice, măsuri privind protecția muncii;
- b) după caz, să solicite accesul la proiectul/ instrucțiunile de lucru/etc. pentru tipul de echipament/tipul de instalație/ componentele/echipamentele/etc. aflat în zona controlată a întreprinderii operatoare când activitățile desfășurate de lucrătorii externi se desfășoară asupra acestora;
- c) să solicite informații, ori de câte ori este necesar, cu privire la neconformitățile apărute în cadrul practicii sau pentru tipul de echipament/tipul de instalație/ componentele/echipamentele/etc. înainte de începerea lucrărilor;
- d) să solicite informații din planurile/ procedurile de răspuns în situații de expunere de urgență cu precizarea clară la măsurile de protecție la radiații, a acțiunilor întreprinse și responsabilităților care vizează lucrătorii proprii;
- e) să-și informeze propriile lucrătoare, care sunt clasificate ca lucrătoare expuse profesional, de obligativitatea anunțării imediate în scris, chiar din prima lună de sarcină și maxim a treia lună de sarcină a faptului că sunt însărcinate și a obligativității anunțării imediate, în scris, de lucrătoarele care alăptează;
- f) să asigure pregătirea propriilor lucrători în domeniul protecției radiologice cu cel puțin o lună înainte de începerea desfășurării activităților în zona controlată și/ sau supravegheată;
- g) să efectueze clasificarea propriilor lucrători pe categorii de expusi profesional A sau B și după caz, să reexamineze clasificarea propriilor lucrători pe categorii de expusi profesional A sau B, ținând cont și de expunerea potențială, înainte ca acesta să își înceapă activitatea, pe baza riscurilor radiologice din zona controlată a întreprinderii operatoare;

clasificarea/ reclasificarea lucratorilor externi se face de catre intreprinderea externa impreuna cu intreprinderea operatoare;

- h) sa asigure monitorizarea dozimetrica individuala pentru proprii lucratori cu un laborator desemnat CNCAN; in functie de câmpul de radiatii din zona controlata a intreprinderii operatoare, trebuie determinate valori ale dozelor datorate expunerii externe in câmp de radiatii (tip de radiatii: beta-gamma, gamma - neutroni - unde este cazul) si valori ale dozelor datorate expunerii interne;
- i) sa informeze lucratorii proprii despre valorile dozelor primite pe perioada de lucru in zona controlata si/ supravegheata radiologic a intreprinderii operatoare;
- j) sa procedeze inregistrarea si pastrarea rezultatelor supravegheii dozimetrice individuale;
- k) sa desemneze un responsabil cu protectia radiologica daca activitatile in zona controlata a intreprinderii operatoare; aceasta prevedere se adreseaza intreprinderilor care desfasoara practici.
- l) sa asigure echipamentul de protectie (salopeta, bocanci, manusi, ochelari de protectie) pentru proprii lucratori si dispozitive pentru ecranarea radiatiilor, echipament de lucru de la distanta, daca intreprinderea externa este autorizata CNCAN;
- m) sa utilizeze numai lucratorii care sunt declarati apt din punct de vedere medical de catre medicul de medicina muncii sa desfasoare aractici sau activitati neautorizabile CNCAN in zona controlata si/ sau supravegheata a intreprinderii operatoare.

Responsabilitatile responsabilului cu protectia radiologica a intreprinderii externa

Responsabilul cu protectia radiologica trebuie:

- a) sa colaboreze permanent cu responsabilul cu protectia radiologica al intreprinderii operatoare la planificarea expunerilor in câmp de radiatii;
- b) sa verifice, inainte de intrarea in câmp de radiatii, purtarea corespunzatoare a echipamentului de protectie de lucratorii proprii;
- c) dupa cazul, sa seteze pragurile de alarma pentru aparatura de masura si control radiatii si pentru dozimetrele cu citire directa;
- d) sa controleze accesul in zona controlata a lucratoarelor expuse profesional care declara ca sunt insarcinate sau ca alapteaza astfel încât doza primita de copil sa nu depaseasca valoarea de 1mSv anual;
- e) dupa caz, impreuna cu responsabilul cu protectia radiologica al intreprinderii operatoare stabilesc masurile pentru optimizarea protectiei la radiatii;
- f) sa verifice respectarea de catre lucratorii expusi profesional a masurilor de protectie radiologica astfel încât sa nu fie depasita valoarea stabilita a constrângerii de doza pentru practica autorizata;
- g) sa se asigure ca proprii lucratori detin premise de exercitare nivel I, permis eliberat de catre responsabilul cu protectia radiologica a intreprinderii operatoare;
- h) sa efectueze inregistrarile in carnetul individual de supravegheare dozimetrica al lucratorilor proprii valorilor dozelor rezultate din desfasurarea practicii la intreprinderea operatoare;

- i) sa raporteze responsabilului cu protectia radiologica a intreprinderii operatoare orice neconformitate aparuta in timpul defasurarii lucrarilor in câmp de radiatii, sa documenteze acest fapt si impreuna cu responsabilul cu protectia radiologica si managementul intreprinderii operatoare sa ia masuri corective;
- j) sa trimita la CNCAN in termen de 48 de ore raportul de neconformitate finalizat.

Responsabilitatile intreprinderii operatoare pentru protectia radiologica a lucrarilor externi

Intreprinderea operatoare are urmatoarele responsabilitati :

- a) sa se asigure de capabilitatea tehnica a lucrarilor externi mai ales atunci când acestia executa lucrari asupra sistemelor cu functie in securitate ale instalatiei sau ale unui echipament care are rol in securitatea instalatiei;
- b) sa asigure, dupa caz, prin aranjament contractual monitorizarea dozimetrica individuala datorata expunerii interne a lucrarilor externi inainte de a intra in zona controlata/supravegheata radiologic si dupa terminarea *activitatilor neautorizabile* CNCAN sau practicii;
- c) sa asigure, prin aranjament contractual, monitorizarea dozimetrica individuala pentru determinarea dozelor rezultate in urma expunerii externe , interne sau ambele - dupa caz- daca intreprinderea externa nu are nici un contract cu un alt laborator de dozimetrie individuala;
- d) sa asigure lucrarilor externi instructaje pe linie de protectia muncii inca inainte de a intra in zona controlata si/sau supravegheata, ulterior in functie de perioada de desfasurare a lucrarilor, acestea putând fi facute cu o frecventa corespunzatoare fie legislatiei muncii in vigoare si procedurilor in vigoare;
- e) dupa caz, la solicitarea intreprinderii externe, sa asigure accesul la proiectul/instructiunile/procedurile de lucru, etc. ale tipului de echipament/tipul de instalatie/componentele/echipamentele/etc. aflat in zona controlata când se actioneaza asupra lor;
- f) la solicitarea intreprinderii externe, sa asigure informatii cu privire la un istoric al neconformitatilor aparute fie in cadrul practicii, fie a utilizarii/exploatarii/etc. sursei respective, inainte de inceperea lucrarilor;
- g) sa asigure lucrarilor externi echipamentul de protectie suplimentar ori de câte ori este necesar, in functie de conditiile radiologice din zona controlata (de exemplu masti de protectie aerosoli, costum de plastic, etc.);
- h) sa asigure lucrarilor externi, dupa caz, necesarul de unelte si scule pentru lucrul la distanta, mijloace de ecranare corespunzatoare pentru tipurile de radiatii;

Responsabilitatile intreprinderii operatoare pentru protectia radiologica a lucrarilor externi

Responsabilului cu protectia radiologica al intreprinderii operatoare trebuie:

- a) sa solicite, la venirea lucrarilor externi, carnetul/ fisa/ pasaportul dozimetric individual si sa verifice valorile dozelor permise de catre lucrarorii externi din expunerile pe anul in curs, astfel incat, luand in considerare perioada de lucru si conditiile radiologice caracteristice zonei controlata radiologic, sa nu se depaseasca valorile limitelor de doza anuale;
- b) sa faca incadrarea lucrarilor externi in categoria A sau B daca intreprinderea externa efectueaza *activitati neautorizabile* CNCAN si nu poate sa asigure acest lucru, incadrarea lucrarilor externi facandu-se in functie de conditiile radiologice din zona controlata radiologic si/ sau supravegheata radiologic in care isi vor desfasura activitatea lucrarorii externi si de doza estimat a fi primita, luandu-se in calcul si expunerea potentiala;
- c) sa solicite intreprinderii externe care desfasoara practici autorizate CNCAN valoarea constrangerii de doza stabilita, de catre CNCAN, pentru practica; daca aceasta valoare nu a fost stabilita, atunci responsabilii cu protectia radiologica a celor doua intreprinderi impreuna cu CNCAN, vor stabili aceasta valoare; solicitarea valorii constrangerii de doza nu este aplicabila pentru intreprinderile care efectueaza *activitati neautorizabile* CNCAN;
- d) sa asigure informarea lucrarilor externi, inainte de inceperea lucrarilor in zona controlata si/sau supravegheata, cu privire la sursele de radiatii, tip de expunere, tipul si valorile campurilor de radiatii (debitate de doza, valori ale contaminarii, valori ale punctelor fierbinti, valori ale debitului de doza pentru aerosoli radioactivi, valorile estimate ale dozelor, timpul de lucru pentru fiecare lucrator, etc .), radionuclizii prezenti, caile de expunere, cai de acces, etc;
- e) sa asigure monitorizarea contaminarii interne a lucrarilor externi inainte de intrarea acestora in zona controlata si/sau supravegheata si dupa terminarea lucrarilor, atunci cand exista pericolul de contaminare interna a lucrarilor externi;
- f) sa instruiasca lucrarorii externi pe utilizarea tipurilor de aparate de masura camp de radiatii, daca acestia utilizeaza aparatura din dotarea intreprinderii operatoare;
- g) sa instruiasca lucrarorii externi pe utilizarea aparatului pentru monitorizarea contaminarii mâini, picioare, haine;
- h) sa instruiasca lucrarorii externi pentru utilizarea tipurilor de echipamente de protectie si protectie respiratorie si sa verifice permanent utilizarea corecta a echipamentelor inainte de intrarea in zona controlata;
- i) sa efectueze planificarea expunerilor in camp de radiatii a lucrarilor externi; daca intreprinderea externa are responsabil cu protectia radiologica atunci planificarea expunerilor se face impreuna cu acesta;

- j) sa efectueze instructaj pe linie de protectie radiologica lucratorilor externi inca inainte de intrarea in zona controlata si/sau supravegheata, ulterior, acesta putând fi facut pe parcusul desfasurarii practicii sau activitatilor neautorizabile CNCAN cu o frecventa corespunzatoare procedurilor in vigoare;
- k) sa instruiasca lucratorii externi pe procedurile/ instructiunile de lucru, in vigoare, aplicabile lucrului in zona controlata si sau/supravegheata, inclusiv pe procedurile privind situatiile de expunere de urgenta;
- l) sa asigure permanent monitorizarea câmpurilor de radiatii din zona controlata si in zona supravegheata pentru lucratorii externi;
- m) sa asigure prin toate metodele si mijloacele protectia radiologica (timp, distanta, ecranare, rotirea lucratorilor, echipament de protectie respiratorie, etc) astfel încât lucratorii externi sa primeasca doze cât mai scazute, rezonabil, posibil;
- n) sa atribuiască câte un dozimetru cu detector pasiv si ori de câte ori este necesar si un dozimetru cu citire directa, sa se asigure de modul de purtare corect al dozimetrelor cu citire directa, sa selecteze prag de alarma pentru acestea, in special pentru lucratorii externi care executa *activitati neautorizabile* CNCAN;
- o) sa solicite buletinele de etalonare pentru aparatura de masura si control in câmp de radiatii daca intreprinderea externa utilizeaza aparatura de masura camp de radiatii proprie;
- p) sa elibereze premise de exercitare nivel I pentru toti lucratorii externi;
- q) sa instruiasca lucratorii externi, ori de câte ori este necesar, asupra modului de colectare al deseurilor radioactive pe parcusul lucrarii/ practicii;
- r) dupa incheierea *activitatilor neautorizabile* CNCAN responsabilul cu protectia radiologica al intreprinderii operatoare trebuie sa inregistreze dozele primite de catre lucratorii externi in carnetul individual de supraveghere radiologica al acestora si sa le comunice valorilor dozelor primite;

Responsabilitatile lucratorilor externi

- a) sa predea imediat ce au sosit la intreprinderea operatoare, carnetul de supraveghere dozimetrica responsabilului cu protectia radiologica a intreprinderii operatoare;
- b) sa respecte procedurile de lucru pe care au fost intruiti, masurile de radioprotectie, masurile pentru protectia muncii aplicabile in zona controlata si/sau supravegheata a intreprinderii operatoare;
- c) lucratorii externi care executa *activitati neautorizate* CNCAN trebuie sa participe la cursuri de instruire pe protectie radiologica;
- d) lucratorii externi care executa *activitati neautorizabile* CNCAN, sa colaboreze permanent cu responsabilul cu protectia radiologica a intreprinderii operatoare;

- e) sa raporteze imediat orice neconformitate aparuta in timpul desfasurarii practicii sau activitatii in zona controlata si/ sau supravegheata a intreprinderii operatoare;
- f) sa poarte echipamentul de protectie, dozimetrul cu detector pasiv si/sau dozimetrul cu citire directa pe tot parcursul desfasurarii activitatilor sau practicii in zona controlata si/sau supravegheata a intreprinderii operatoare;
- g) sa participe la intocmirea permisului de lucru emis la planificarea expunerii in zona controlata a intreprinderii operatoare;